

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Fakulta tělesné kultury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

Václav Talaš

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

HISTORIE RUGBY V ČESKÝCH ZEMÍCH
Bakalářská práce

Autor: Václav Talaš, Tělesná výchova a sport

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Válek, Ph.D

Olomouc 2013

Jméno a příjmení autora: Václav Talaš

Název diplomové práce: Historie rugby v českých zemích

Pracoviště: Katedra společenských věd v kinantropologii

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jakub Válek, Ph.D

Rok obhajoby diplomové práce: 2014

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá popisem rugby, jeho vznikem, pravidly a historickým vývojem na území České republiky

Klíčová slova: rugby, pravidla, soutěže, vznik, vývoj, klub, hráč.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Drafter's First Name and Surname: Václav Talaš

Thesis Name: Rugby history in the czech lands

Workplace: Department of social sciences in kinantropology

Thesis Head: Mgr. Jakub Válek, Ph.D

Thesis Defended in: 2014

Abstract: This thesis describes rugby, its origins, rules and historical development in the Czech Republic

Key Words: rugby, rules, competition, creation, evolution, club, player

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Jakuba Válka, Ph.D a uvedl všechny použité literární a odborné zdroje.

V Olomouci dne 20. 10. 2013

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce, panu Mgr. Jakubu Válkovi, Ph.D za pomoc při řešení dané problematiky a za poskytnutí cenných rad a materiálů potřebných pro zpracování této práce. Dále děkuji rugbyovým oddílům, za poskytnutí informací z jejich kronik a panu Jiřímu Kotlovému za obsáhlé zprávy z historie rugby nejen ve Zlíně.

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	PŘEHLED POZNATKŮ	10
2.1	Pravidla rugby	11
2.1.1	Vývoj pravidel.....	12
2.1.2	Bodování a pojmy	12
2.1.3	Hráči, jejich čísla a úkoly.....	13
2.2	Modifikace rugby	14
2.2.1	Americký fotbal	14
2.2.2	Australský fotbal.....	14
2.2.3	Sedmičkové rugby.....	15
2.2.4	Třináctkové rugby.....	15
2.2.5	Beach rugby	15
2.3	Vznik a vývoj rugby ve světě	15
2.3.1	System soutěží v rugby	17
3	CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	18
3.1	Cíle práce	18
3.2	Úkoly	18
4	METODIKA	19
4.1	Sběr primárních dat	19
4.2	Metoda historická	19
4.3	Metoda terénní	19
4.4	Metoda dotazování	19
4.5	Metoda komparativní	20
5	HISTORIE RUGBY V ČR	21
5.1	Předválečné období	22
5.2	Poválečné období	22
5.3	60. – 90. léta rugby v Československu	23
5.4	Novodobá historie v ČR	24
5.5	Rugbyové rekordy	25
5.6	Současné kluby v Čechách a na Moravě	26
5.6.1	Čechy	26
5.6.2	Morava	34

5.7	Soutěže v ČR.....	39
5.8	Ženské rugby v ČR.....	40
6	ZÁVĚRY.....	41
7	SOUHRN.....	42
8	SUMMARY.....	43
9	REFERENČNÍ SEZNAM.....	44
10	SEZNAM ZKRATEK.....	46
11	PŘÍLOHY.....	47

1 ÚVOD

Rugby je sport, který mě vždy fascinoval, vždy jsem k němu vzhlížel. Před lety, kdy jsem ukončil fotbalovou kariéru, jsem si ho s respektem vybral. Během let jsem zjistil, že to není jen sport, ale styl života. Tyto zažité rugbyové slogany hovoří za vše:

„Rugby je hra chuligánů, hraná gentlemany“

„Sezóna rugby končí až v hrobě“

„Jestli atletika je královnou sportu, tak rugby je králem“

Přemýšlím, proč v našich končinách tato aktivita nikdy nenašla takovou popularitu, početnou základnu a diváckou oblíbenost jako jiné kolektivní sporty, které Češi během let přejímali a v nichž postupně vynikali. A tak zatímco ve Francii, na Britských ostrovech, v Austrálii, na Novém Zélandě či v Jihoafrické republice je rugby nejoblíbenějším sportem, u nás je v pozadí hokeje a fotbalu. Vždyť tento nádherný sport má u nás hlubokou tradici, která se datuje k roku 1926.

O rugby by mnozí mohli prohlásit, že vypadá surově a hloupě. Urostlí chlapi se rvou o šišatý balon, válejí se na hromadě a házejí sebou o zem. Na první pohled tomu tak opravdu je, pokud se člověk zmůže na víc než na první dojem, objeví v rugby ukrytou krásu.

Je to sport, v němž je třeba kombinovat výbušnost atleta, obratnost gymnasty, sílu zápasníka, disciplínu vojáka, ale také tvořivost, chytrost a pohotovost – to vše je rugby. Právě v rugby je potřeba rány rozdávat, ale také přijímat. A na závěr - je-li sport, kde vedle sebe může nastoupit dvoumetrový, více jak stokilový chlap a o dvě hlavy nižší a čtyřicet kilo lehčí střizlík, je tomu právě v rugby. Každý hráč má svůj úkol, každý je pro tým stejně cenný.

Celé utkání si hráči nic nedarují, rozhodčí je hlavní postava a hráči mu vykají a oslovují ho „pane“. Respekt, disciplína a duch fair play je prvotní.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

Počátky rugby jsou, dle Slámy (1984) spojovány s Britskými ostrovy. Hra podobná fotbalu i rugby, se na ostrovech objevuje již na počátku 19. století. Hráči mohli při soutěžení o míč protivníka fyzicky složit, míč se ale nenosil v rukou. Tomuto novému sportu se říkalo jednoduše "football" čili fotbal a neexistovala sjednocená pravidla. Obě mužstva se vždy před utkáním domluvila, podle kterých pravidel se bude hrát.

V roce 1823 v univerzitních kolejích anglického města Rugby hráli studenti fotbal. Mezi nimi se nacházel i zakladatel rugby William Webb Ellis, kterého omrzela pravidla fotbalu, a tak vzal míč do rukou a nesl ho k fotbalové bráně. Tak, podle všeho, rugby vzniklo, jak píše Sláma (1984).

Obrázek 1. William Webb Ellis

Hra klade na každého hráče vysoké požadavky nejen v průběhu utkání ale i v předchozí přípravě. Charakteristický je velký objem práce, střídavá intenzita a množství nejrůznějších pohybových struktur a jejich kombinací. Velký objem práce je dán rozlohou hřiště, délkou hrací doby, počtem hráčů a velmi různorodým charakterem herních činností podle Slámy (1984).

Sláma (1984) udává z dlouhodobého pozorování ligových i mezinárodních zápasů vyplývá, že hráč v průběhu těžkého rugbyového utkání naběhá 6–10 km, ztráta na hmotnosti činí v průměru 3 kg, metabolická spotřeba 1400 až 1600 kalorií. Boj o míč bývá krátký, ale častý, vyjádřený frekvencí 180 tepu za minutu. Střídavá intenzita vyplývá ze způsobu hry, ve které se maximální intenzita při nárazovém tlaku ve mlýnech, při

sprinterských soubojích útočníka a skládajícího obránce, při výskoku a boji o míč v uličce autu střídá se středním i malým zatížením při přeskupování hráčů k nařízeným mlýnům, při vhazování ze zámezí, při trestných či volných kopech. Hráči musí ovládat míčovou techniku košíkové či házené stejně jako techniku hráčů kopané. Sestava rugbyového mužstva tvoří 15 hráčů, rozmístěných v jednotlivých řadách mužstev. Jednotliví hráči mají specifické názvy, k nimž přísluší čísla na zádech jejich dresu, určená pokyny FIRA – Mezinárodní rugbyová federace.

2.1 Pravidla rugby

Dle Slámy (1984) je rugby kolektivní míčový sport. Hrají dva týmy, každý o 15 hráčích. Hraje se 2 x 40 minut (polohrubého času) na hřišti o velikosti fotbalového, na každém konci je brankové pásmo pro položení míče a branka ve tvaru písmene H (háčko). Cílem hry je dostat míč do protihráčova brankoviště, kde je nutné míč pro získání bodů položit na zem, tzv. pětka/položení. Je také možné míč kopnout skrze tyče háčka (do horní poloviny) a to buď přímo za hry (drop) nebo po úspěšném položení pětky, nebo z trestného kopu. Míč se přenáší v rukou a smí se nahrávat pouze dozadu/do strany nikoliv však dopředu, jinak dochází k předhozu a tudíž porušení pravidel. Míč se smí také kopat, ovšem hráč stojící před spoluhráčem, který kope, nesmí hrát, protože je v ofsajdu (dochází tedy k tzv. dobíhání kopů hráči stojícími za kopajícím spoluhráčem).

V případě, že míč je držen protivníkem, hráč smí protihráče atakovat složením protihráče na zem a tím zastavit jeho posun k brankovišti. Hráč smí protihráče zasáhnout pouze do výšky ramen, jinak je to nebezpečná hra (faul). Není povoleno protihráče kopat nebo podkopávat, ani ho zvednout a pustit na zem hlavou dolů. Zápas ovládá hlavní rozhodčí, k dispozici má dva asistenty na postranních čarách. Při mezinárodních a jiných důležitých utkáních bývá k dispozici i videorozhodčí, kterého může rozhodčí poprosit o přezkoumání situace na hřišti týkající se položení pětky (www.rozhodciragby.cz).

V rugby se udělují červené karty za velmi hrubé prohřešky především proti bezpečnosti hry a za násilí/hrubost a znamenají vyloučení hráče po zbytek zápasu; tým tak hraje v oslabení. Žlutá karta se uděluje za hrubé prohřešky proti pravidlům a opakované fauly. Hráč jde na 10 minut čistého času na trestnou lavici a tým tak hraje v oslabení.

Místo druhé žluté karty se stejnému hráči uděluje karta červená a je vyloučen do konce utkání (www.rozhodciraugby.cz).

2.1.1 Vývoj pravidel

Od vzniku rugby se obecně této variantě fotbalu říkalo rugby football. Tuto hru provozovali hráči ve školní tělesné výchově. Žák Thomas Hughs, kapitán školního družstva kopané, sepsal roku 1846 pravidla fotbalu, tak jak jej hráli ve škole v Rugby (Roche, 1998).

Tato pravidla se podobají daleko více novodobému rugby než dnešní kopané. Zásahu o rozvoj rugby má obchodník, který místo míčů vycpaných slámou, hadry a podobným odpadem, začal vyrábět míče z močových měchýřů vepřů, obšíváných kůží. Tyto míče měly tvar, který lépe vyhovoval hráčům, zvláště při kopech na branku po odrazu. Šišatý míč se prvně objevuje v roce 1851. „Football“ se rychle rozšiřoval hlavně mezi mládeží. Byly pořádány zápasy mezi školami, kde téměř každá měla svá místní pravidla. Často bylo velmi obtížné dohodnout se, podle kterých pravidel hrát. Někde odmítali nošení míče rukama a skládání (Roche, 1998).

Vyznavači obou her vytvořili samostatné spolky, s vlastními pravidly. K prvnímu ustálení pravidel došlo v roce 1871. „Football-rugby“ se koncem 19. století rozšířil z Anglie do Francie a dalších evropských států. Ve Francii nazývali hru stručně rugby a určili tak její název, který se dnes běžně používá po celém světě (Sláma, 1984).

2.1.2 Bodování a pojmy

V rugby je definováno následující hodnocení (www.rugby.cz):

- 5 bodů - položení míče do brankoviště,
- 2 body - kop do branky (háčka) po položení,
- 3 body - kop do branky (háčka) přímo ze hry - drop - míč se před kopem musí dotknout země,
- 3 body - trestný kop.

Pojmy dle pravidel rugby (www.ragby.cz):

- Mlým – seskupení hráčů obou mužstev (tzv. roje, hráči s čísly 1 až 8). Slouží ke znovuzahájení hry po menším přestupku. Míč vhazuje mužstvo, které se neprovinilo.
- Aut, autové vhažování – vhažování z autu zahajuje hru poté, co jedno mužstvo dostalo míč za pomezí čáru. Aut je v rugby taktickým prvkem, slouží k zisku území.
- Trestný nebo volný kop – tyto kopy jsou přiznány mužstvu, které se neprovinilo hrou proti pravidlům. Trestný kop je nařizován za závažnější prohřešky a smí se kopat na branku.
- Složení, skládka – dovolený způsob zastavení soupeře nesoucího míč.
- Ruck - přetlačování o míč, který leží na zemi a snaží se jej zmocnit jak jeden, tak druhý tým.
- Maul - přetlačování o míč, který je nesen ve svázané formaci jedním týmem a druhý se jej snaží zmocnit.

2.1.3 Hráči, jejich čísla a úkoly

Autor Jackson (1998), definuje, že v rugby je přesně určeno jaký hráč nosí jaké číslo od 1 do 22 (15 hráčů a 7 náhradníků) podle pozice kterou hraje.

1 – pilíř, 2 – mlynář, 3 – pilíř, 4 - druhá řada, 5 - druhá řada, 6 – rváček, 7 – rváček, 8 – vazač, 9 - mlýnová spojka, 10 - útoková spojka, 11 – křídlo, 12 – třičtvrtka, 13 – třičtvrtka, 14 – křídlo, 15 – zadák. Hráči 1 až 8 se jako skupina nazývají roj (rojníci). Rojníci mají za úkol podporu hráče s míčem nebo skládání protihráče s míčem, tito hráči pak figurují v mlýnech i při vhažování. Jejich role jsou rozmanité v tom, že pilíři jsou nejurostlejší hráči, ale relativně pomalí, poskytující týmu oporu v mlýnech a jejich robustní postavy jsou nezbytné při přetlačování v rucku nebo maulu. Hráči druhé řady jsou zpravidla nejvyšší hráči, kteří jsou při vhažování z autu zvedáni do výšky, kde chytají vhozené míče, také jsou jako pilíři aktivní při přetlačování a při obraně. Rváčci a zadák jsou pak rychlejší než pilíři a druhá řada a tvoří buď druhou řadu obrany, nebo zabíhají za útok, který se snaží svou rychlostí podpořit a musí excelovat ve skládání rojníků protihráčů. Rojníci zpravidla nekopou a celkově je jejich hra spíše o síle a týmové

spolupráci. Roj se snaží připravit pole pro útočníky. Hráč 9 figuruje jako spojka mezi útokem a rojem, běhá za rojem a rozehrává míče z vhozování, mlýnů, rucků a maulů na útok, nebo zpět na roj. Hráči 10 až 15 se nazývají útok (útočníci). Útočníci jsou většinou hráči, kteří excelují svou rychlostí (křídla), zručností s míčem a v kopání. Jejich cílem je ve hře jeden na jednoho (většinou své číslo z druhého týmu) překonat, ať rychlostí, nebo rychlou přihrávkou nebo kopem. Opět je důležitá sebranost útoku, neboť je lehčí taktickou kombinací překonat obranu protivníka, než ho fyzicky přemoci. Na kopání na háčko se zpravidla soustředí jeden až dva hráči v týmu z útoku, výjimečně z roje. Útoková spojka pak musí být dobrá v kopech při hře. Útoková spojka určuje, jaký způsob útoku bude zvolen, zda poběží s míčem v ruce, kopne za záda obránců nebo do autu, přihraje dál na útok, či zpět na rojníky. Je to jeden z mála hráčů týmu, který sám o sobě může určovat průběh hry. Zadák potom funguje jako doplnění útoku, ale především při obraně hlídá zadní část pole pro případ, že by protihráči míč překopli za obranu jeho týmu.

Hráči jsou vybaveni kopačkami, štučnami, trenýrkami a dresem. Možné je ještě mít chránič holení, suspensor, gumový chránič ramen, chránič zubů (často pro mladší hráče povinný), speciální molitanovou helmu a přilnavé rukavice bez prstů (www.ragby.cz).

2.2 Modifikace rugby

2.2.1 Americký fotbal

Je branková sportovní hra, hraná 11 hráči s oválným míčem. Cílem týmu je získat více bodů než soupeř. Skórovat lze postupem s míčem (během či zachycením přihrávkou) až do soupeřovy koncové zóny (touchdown), kopem (field goal) či složením protihráče s míčem v jeho vlastní koncové zóně (safety). Na rozdíl od rugby se smí přihrávat směrem dopředu, hráči jsou navíc daleko více chráněni chrániči téměř po celém těle, včetně helmy nebo suspensoru. V americkém fotbalu se hraje na čtyři čtvrtiny, oproti klasickým dvěma poločasům (www.americafootball.estranky.cz).

2.2.2 Australský fotbal

Jde o brankovou kolektivní hru s oválným míčem, který je větší a oválnější než rugbyový. Tým tvoří 18 hráčů na každé straně, dále 4 hráči na střídačce, střídá se hokejově. Hřiště je oválné, až 188 metrů dlouhé a 155 metrů široké, na konci oběhnané

brankami. Doba hry je 80 minut (4 x 20 minut čistého času). Míč kopnutý čistě do brány je za 6 bodů, pokud je během letu tečován, platí za 1 bod. Zde se míč dotkne okraje, platí, ale za 1 bod, vyhrává mužstvo s větším počtem bodů (www.caaf1.cz).

2.2.3 Sedmičkové rugby

Tým tvoří sedm hráčů na každé straně, díky malému počtu hráčů, je divácky atraktivnější. Hraje se na klasickém rugbyovém hřišti, dva poločasy po sedmi minutách. Většinou formou turnajů, kdy finále se hraje 2 x10 minut (www.ragby.cz).

2.2.4 Třináctkové rugby

Tým tvoří třináct hráčů na každé straně. Oproti klasickému ragby, je zde preferováno útočící mužstvo, kdy protivník nemůže zasahovat do rucku. Až po uplynutí 5 vteřin od rucku, získává druhý tým míč automaticky. Největší popularitu má třináctkové rugby v Austrálii, u nás je daleko v pozadí za klasickým rugby o patnácti hráčích (www.ragby.cz).

2.2.5 Beach rugby

Hráno pouze v letních obdobích, formou turnajů na hřištích z písku. Rozlišujeme bezkontaktní a kontaktní rugby. V poslední době velice populární i mezi širokou veřejností, kdy jsou týmy i smíšené. U nás je vyhlášený zejména tradiční turnaj v Praze, v roce 2013 proběhl jeho 12. ročník, za veliké účasti domácích i zahraničních týmů, jak mužských, tak ženských (www.ragby.cz).

2.3 Vznik a vývoj rugby ve světě

Dle Roche (1998) rugby v Evropě vzniká na Britských ostrovech roku 1823, kdy v anglickém městě Rugby bere William Webb Ellis, hráč tamní Univerzity, při fotbalovém utkání míč do rukou. Hra ho údajně nudila, tak si ji chtěl vylepšit a zpestřit, okamžitě se rozšiřuje po celém území Británie a samozřejmě dál na východ, hlavně do Francie, kde se stala po pár letech národním sportem.

Hlavním zástupcem „černého kontinentu“ je bezesporu tým Jihoafrické republiky, přezdívaný Springboks. JAR patří mezi absolutní špičku, v roce 1995 a 2007 se stali Mistry světa. Národní dres má zeleno – zlatou barvu a každý chlapec v zemi sní, že si jej jednou oblékne. Rugby je zde jednoznačně nejpoblárnější sport. Počátky sahají až do roku 1862, kdy je sehrán první zápas a roku 1883 vzniká první unie. Rugby se postupně rozšiřovalo do dalších států Afriky, nikde ale nezaznamenalo takový růst, jako v JAR. Dnes je tomu už jinak, národní týmy Keni, Zambie, Nigérie a dalších postupně zvyšují svoji úroveň a neustále se přibližují k zemím s dlouholetou rugbyovou tradicí po celém světě. Jakožto bývalé britské kolonie, je rugby v zemích na Jižní polokouli nejvíce populární sport. Mezi absolutní špičku patří týmy Austrálie a Nového Zélandu, ale i dalších ostrovních států, jako Mali, Togo, Fidži, Samoa a jiné (Merwe, 1998).

Autoři Maxwell, L. & Wilkes (2001) uvádějí, že Australská rugbyová reprezentace, přezdívaná Wallabies, patří mezi nejlepší týmy světa. Je též pravidelným účastníkem mistrovství světa v rugby, které se koná každé čtyři roky a které vyhrála dvakrát v letech 1991 a 1999. Rugby zde vzniká na konci 19. století, kdy sehrává první mezinárodní utkání proti Novému Jižnímu Walesu, bylo tak v roce 1899 a zvítězila 13 : 3.

Dle Jacksona (1998), je Novozélandská rugbyová reprezentace kvůli černým barvám často označována jako All Blacks. Před každým zápasem celý tým provádí proslulý maorský bojový tanec Haka, který má zastrašit soupeře. Je doslova „baštou“ rugby, které je zde bezkonkurenčně dominantním sportem. Jedná se o nejúspěšnější tým, který dvakrát vyhrál titul pro mistry světa a jedenáctkrát Four Nations (dříve Tri Nations). První zápas odehráli All Blacks v roce 1882 v Novém Jižním Walesu. Roku 1892 je založena Novozélandská rugbyová unie, své první oficiální utkání sehrávají proti Austrálii v roce 1903 a vítězí 22 : 3. Jedná se také o úřadující mistry světa z posledního šampionátu, konaného právě na Novém Zélandě v roce 2011.

Obrázek 2. Tanec haka

2.3.1 **Systém soutěží v rugby**

Nejvýznamnějšími světovými soutěžemi jsou dle Jacksona (1998) Rugby World Cup, jedná se o Mistrovství Světa v rugby, konané každé čtyři roky od roku 1987. Dále pak Pohár šesti národů, přezdívaný Six Nations Tournament, kde se utkávají nejlepší týmy Evropy: Anglie, Francie, Irsko, Skotsko, Wales a Itálie. Koná se každý rok a založen byl 1910. Ve světě je to pohár čtyř národů, dříve tři národů – Four Nations. Turnaj se koná každý rok od založení v roce 1996. Soupeří zde týmy Jižní polokoule: Nový Zéland, Austrálie, Jihoafrická republika a Argentina. Nejsledovanější rugbyová liga na světě je Super 14, kde nastupují týmy provincií Nového Zélandu, Austrálie a Jihoafrické Republiky. Dále evropský Heineken Cup, obdoba fotbalové Ligy mistrů.

3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

3.1 Cíle práce

Z domácích i zahraničních zdrojů zmapovat historii – vznik a vývoj rugby v ČR, až do současnosti. Podmíněnost zahraničním vývojem i všeobecnou historickou situací u nás.

3.2 Úkoly

- shromáždit materiály
- popsat vznik rugby ve světě
- popsat historii rugby v ČR
- popsat historii jednotlivých rugby klubů v ČR
- popsat soutěže v ČR

4 METODIKA

Získané informace jsem pečlivě prostudoval, zanalyzoval a rozřídil. Jsou chronologicky uspořádány a popsány v mé bakalářské práci. Jako zdroje mi posloužila literatura, internet a konzultace s pamětníky. Druhy použitých metod:

4.1 Sběr primárních dat

Jsou to první záznamy, které jsou zdrojem informací – kroniky, publikace, ročenky.

4.2 Metoda historická

Určuje význam dle historických událostí, které byly zaznamenány, sepsány a zveřejněny. Čerpal jsem z materiálů, jako jsou kroniky rugbyových klubů (Říčany, Zlín a dalších) a ročenky (80 let Českého ragby, České Budějovice atd.).

4.3 Metoda terénní

Jde o nahromadění dat v terénu, v mém případě shromažďování materiálů z různých oddílů po celé České republice. V této fázi práce jsem se obracel na jednotlivé oddíly s dotazy ohledně historie jejich klubů jako doplnění existujících zápisů v kronikách či ročenkách. Tady mi byli nápomocni předsedové nebo pamětníci klubů: pan Jiří Kotlový – zakládající člen RC Zlín, pan Vladislav Petras – předseda RC Old Boys Praha, pan Miloš Vondrážka – předseda RC Sedlčany, pan Pavel Hrubý – předseda RC Kralupy nad Vltavou, pan Jiří Hangan – předseda RC Plzeň a pan Michal Topinka – předseda RC Rakovník.

4.4 Metoda dotazování

Je založena na osobních konzultacích s osobnostmi, které si danými událostmi prošli. V mém případě mi nejvíce pomohl jeden ze zakladatelů rugby ve Zlíně pan Jiří Kotlový nejstarší.

4.5 Metoda komparativní

Patří mezi nejdůležitější metody, je založená na porovnávání skutečných událostí z velkého počtu zdrojů. Ne všechny zdroje popisují historické události stejně. Základem byly informace z kronik a knižních publikací, které jsem doplnil informacemi získanými z internetu a osobní konzultací s pamětníky.

5 HISTORIE RUGBY V ČR

Dle Skály a Haitmana (2006), první počátky byly možné zaznamenat do roku 1895, kdy československý sportovec Rössler-Orovský dovezl z Anglie první rugbyový míč. V partě nadšenců se snažili učit novému sportu v Českém yachtklubu, veřejné utkání se nikdy neuskutečnilo. První utkání na půdě tehdejšího Československa viděla však Bratislava. Na vzniku Československého športového klubu Slavia Bratislava v roce 1925 měl podstatný podíl anglický konzultant pan Dowden. Mužstvo tvořili úředníci konzulátu, ale i Slováci. V blízké Vídni hráli rugby tehdy již rugbyisté klubu Wiener Amateure a Wiener Sportklub. Tak v roce 1925 v Bratislavě došlo k přátelskému utkání mezi domácí Slavií a vídeňským Amateure, ve kterém hosté zvítězili 8 : 3. O rok později ve Vídni naopak zvítězili bratislavští 6 : 5. Tento klub z Bratislavy však neměl dlouhou dobu existence. V roce 1927 se přičinil spolu s Moravskou Slavií Brno, k sehráním propagačního utkání v Praze o vznik jednoho z prvních rugbyových klubů v Praze, SK Slavia Praha. Ondřej Sekora, akademický malíř, redaktor brněnských Lidových novin, autor mnoha dětských knížek, stvořitel Ferdý Mravence, je považován za zakladatele československého rugby. Jako novinář často cestoval, v letech 1924 a 1927 pobýval ve Francii. Rugby poznal při svých studiích v Paříži. Od ledna 1926 zveřejňoval v brněnském časopisu SPORT pravidla přeložená z francouzštiny, angličtiny a němčiny. Ondřej Sekora byl zakladatelem rugby u nás, překladatelem pravidel, organizátorem, trenérem, rozhodčím a dokonce i v letech 1927–28 předsedou druhého ústředí čs. ragbyového sportu tehdejší "Československé asociace rugby-footballu", ve skutečnosti nikdy rugby nehrál. V roce 1926 vydává knihu s názvem – *Rugby, hra a jeho pravidla*. Rokem založení českého rugby je rok 1926. Od tohoto roku se začíná psát rugbyová historie.

Obrázek 3. Ondřej Sekora

5.1 Předválečné období

Autoři Skály a Haitmana (2006) uvádějí, že v roce 1926 Týdeník Sport uveřejnil pokračování pravidel rugby, která psal a sám ilustroval Ondřej Sekora. K prvnímu historickému utkání dochází v Brně 9. května mezi celky SK Moravská Slavia – AFK Žižka Brno s výsledkem 31 : 17. První historické mezinárodní utkání se hraje ten samý rok opět v Brně a to mezi celky Slavia Brno – Wiener Amateure. Je tomu 2. června a zápas končí remízou 12 : 12. O rok později 7. května se odehrává propagační utkání v Praze na Letné. Slavia Bratislava – Moravská Slavia Brno. Tohle utkání vedlo k založení rugbyového klubu SK Slavia Praha. Vznikají další kluby: RC Praha, Vysokoškolský všestudentský klub Praha (VVK) a Vysokoškolský sport Brno. První neoficiální mezinárodní utkání se hraje v Bratislavě, Československo (s hráči Wiener) prohrává s Rumunskem 6 : 23. Roku 1928 se ustanovuje Československý svaz rugby-footballu, který registruje 160 hráčů. Předseda byl tehdy Trlica. Následující rok 1929 v dubnu se koná první oficiální mistrovství Československa v rugby, titul získala Slavia Praha. V dubnu 1930 hostilo Československo francouzský rugbyový klub Stade Français, který hrál v Praze. Stejněho roku byl na Moravě v tehdejší Gottwaldově vlastnoručně vyroben i první rugbyový míč, ušitý panem Gábou u firmy Baťa. V následujícím roce 9. listopadu, hraje tehdejší Československo první mezinárodní utkání v Lipsku s domácím Německem, zápas končí vítězstvím Němců 38 : 0. V roce 1934 je založena mezinárodní rugbyová federace FIRA v Paříži. Účastnil se jí i československý zástupce Dr. Kratochvíl. Utkání Sparta – VVK Praha roku 1935 končí nerozhodně 3:3. Bylo posledním předválečným rugbyovým utkáním. Končí první etapa vývoje Československého rugby. Kluby pozastavily svou činnost. Až v roce 1944 Harry Rust, zahajuje nábor, spolu se spolužáky Záhoříkem a Touškem. Je tomu na základě toho, že ve skladech stadionu na Strahově jsou rugbyové míče. Účast na prvních trénincích byla obrovská, v počtu až 100 hráčů.

5.2 Poválečné období

Podle Skály a Haitmana (2006) vznikají po válce roku 1946 brněnské oddíly Moravská Slavia a Sokol Brno. Hraje se první mezinárodní utkání v Praze, mezi celky Čechy a Morava. Zápas končí prohrou Moravy 32 : 9, je tomu 1. května. Československo poráží 10. listopadu v Bussumu Nizozemsko 14 : 8. 10. 11. Ve stejném roce knižně

vychází kniha - Pravidla rugby, od Dr. Františka Čecha. V roce 1948 získává LTC Praha první mistrovský poválečný titul a o rok později je založen oddíl ATK (Armádní tělovýchovný klub) Praha. Roku 1950 je v Praze, Brně a tehdejší Gottwaldově zahájen výcvik dorostenců. Národní tým se v roce 1956 poprvé utkal s reprezentačním celkem Francie. O rok později Československo startuje s francouzskými, rumunskými a sovětskými rugbyisty na mezinárodním turnaji v Moskvě při Světovém festivalu mládeže a studentstva.

5.3 60. – 90. léta rugby v Československu

V roce 1965 Československo hraje novou soutěž, Pohár národů FIRA, soupeři mu byly celky Itálie, Rumunska a Francie. Dne 4. srpna 1967 umírá v 68 letech zakladatel československého rugby. V poháru národů FIRA v roce 1968, končí naše reprezentace na třetím místě, za celky Francie a Rumunska. Armádní rugbyisté se přestěhovali z Bohdanče do Přelouče. V roce 1971 reprezentanti ČSSR vítězí nad týmy Španělska, Belgie a Jugoslávie a postupují do skupiny "A". Tentýž rok je změna bodování - od září je položení míče v brankovišti za 4 body, namísto 5 bodů. Za rok se Československo účastnilo mistrovství Evropy juniorů v Římě, končí na celkovém čtvrtém místě a jde o nejlepší umístění v historii soutěže. Téhož roku je poprvé volen rugbyista roku, stal se jím Jiří Skall. Národní tým sestupuje ze skupiny „A“ a sehrává první utkání se Švýcarskem. Ve Vyškově získaly celky mužů, juniorů, kadetů a žáků mistrovské tituly. O dva roky později v roce 1977 reprezentanti ČSSR postoupili do „A“ skupiny mistrovství Evropy. Praha roku 1978 hostí 36. kongres FIRA. Národní celek na pět let vystoupil ze soutěží FIRA, kvůli sestupu ze skupiny „A“. V roce 1983 se tým ČSSR vrací do soutěží FIRA a v Praze se poprvé utkává proti Tunisku. Roku 1984 v Říčanech začalo 44 žen hrát rugby, sehrály celkem pět utkání a potřebovaly k tomu jeden rok. Národní celek v roce 1985 absolvoval autobusem nejdelší cestu za soupeřem. Na trase Praha – Lisabon – Casablanca – Praha urazili 8100 km a hráli poprvé s Portugalskem. V květnu následujícího roku v ČSSR hráli v tehdejší Československu poprvé rugbyisté z amerického kontinentu, jednalo se o výběr hráčů z Kanady. V roce 1987 reprezentační mužstvo skončilo v ME skupiny „B“ na 2. místě. Rekordní účast na Mezinárodním turnaji kadetů o "Šišku Mladého světa" za účasti 24 týmů, z toho 12 zahraničních. Hlavní cenu Olympijského výboru FAIR-PLAY je udělena

v roce 1988 ligovému hráči Řičan, Jaroslavu Machovi, který upozornil rozhodčího, že uznaná čtyřka, kterou položil, nebyla (Skála & Haitman, 2006).

5.4 Novodobá historie v ČR

V roce 1990 byl zvolen nový předseda nově ustanovené Československé rugbyové unie, stal se jím Miloš Dobrý. Roku 1991 na prvním MS juniorů naši reprezentanti skončili na 10. místě. Ve Francii a Velké Británii se konal Světový pohár – za účasti československých rugbyistů v hledišti. O rok později 1992 je novým předsedou České rugbyové unie zvolen JUDr. Ladislav Procházka. Juniorské reprezentační mužstvo skončilo na Mistrovství Světa, konaném v Madridu na 8. místě. ČSSR tým se zúčastnil v Catanii (Itálie) kvalifikace na MS 1993 v rugby o sedmi hráčích. Armádní rugbyisté se z Přelouče přestěhovali do Pardubic. Změna bodování – od září platí položení za 5 bodů. Reorganizace - nejvyšší soutěž je Extraliga, druhá nejvyšší I. liga. V roce 1993 v kvalifikaci pro Světový pohár 1995 v JAR obsadilo reprezentační mužstvo ČR na turnaji v Nizozemsku 2. místo za domácími rugbyisty a před Izraelem. Roku 1994 reprezentace nepostupuje v italské Brescii ve druhém kole kvalifikace pro Světový pohár 1995, spolu s mužstvy Itálie a Nizozemska. Armádní klub VTJ Pardubice je zrušen, na základě rozhodnutí ministra národní obrany. Rok 1995 je v ČR cílem zkvalitnění mistrovství republiky mužů, proto byl snížen počet účastníků na osm, s tím, že závěrečné boje budou hrány systémem play-off. Celkově asi 10 českých rugbyistů navštívilo Jihoafrickou republiku, aby zde sledovalo některá z utkání Mistrovství Světa. V roce 1998 je udělen Janu Navrátilovi čestný diplom Olympijského výboru FAIR-PLAY '95 in memoriam. Byl udělen Janu Navrátilovi, zemřel při záchraně kamarádů ze sklepních prostorů klubovny, při úniku plynu. Prvním vítězem play-off extraligy se stal RC Říčany. Čeští rugbyisté hráli poprvé na Jižní polokouli, v roce 1997 junioři ČR na Mistrovství Světa v Chile, kde skončili celkově na 15. místě. Veteráni Old Boys Praha zajíždějí do Severní Ameriky na Světový festival veteránů v kanadském Vancouveru. V roce 1999 Veteráni Old Boys Praha hráli jako první český tým v Austrálii, účastnili se dalšího ročníku Světového veteránského festivalu, zavítali i na Nový Zéland. V sestavě českého týmu se objevuje Mistr Světa z roku 1995 Joel Stransky. V Praze národní tým podlehl Penguins RFC 27 : 31. Roku 2001 se reprezentace Česka probojovala do třetího kola evropské kvalifikace na MS 2003. Mistrovský titul extraligy získaly Říčany. V červnu se v Praze konal Kongres FIRA-AER.

O rok později skončila reprezentace Česka ve třetím kole kvalifikace na MS 2003 na druhém nepostupovém místě za Ruskem. Mistrovský titul získalo mužstvo TJ Praga Praha. Povodeň v srpnu 2003 zničila hřiště, šatny a klubovnu Slavie Praha. V roce 2003 se reprezentace Česka v I. divizi ME FIRA-AER umístila na 4. místě. Mistrovský titul KB Extraligy získal RC Tatra Smíchov. Prezidentem ČSRU se stal Eduard Krütznér. Rugby Clubu Petrovice vyhořely v prosinci 2003 šatny a klubovna. V roce 2004 se reprezentace udržela v I. divizi ME FIRA-AER. Mistrovský titul KB extraligy slavilo mužstvo Říčán. V Přelouči se otevírá nové hřiště. V květnu roku 2005 se koná ME "7" žen skupina B v Praze v, hráčky Česka skončily na pátém místě. Mistrovský titul obhájili rugbisté RC Říčán. V pražském Edenu sledovalo exhibiční utkání národního celku s australským týmem Waratahs rekordních 5000 diváků. Bylo tomu v říjnu 2005 a hostující tým vyhrál 94:3. V dubnu následujícího roku získává oddíl RC Slavia Praha nový stadion v Praze v Edenu. V Sedlčanech zakládají nový rugbyový klub. Rugby v Česku slaví osmdesátiny. Mistrovský titul KB Extraligy získali potřetí za sebou rugbisté RC Říčany. Novým prezidentem byl zvolen Pavel Telička, včetně nového vedení. ČSRU (Skála & Haitman, 2006).

5.5 Rugbyové rekordy

Pro zdůraznění nejvýznamnějších historických rugbyových událostí, vybírám následující (Skála & Haitman, 2006):

- Nejvyšší výhra v domácí ligové soutěži Vyškov – Ingstav Brno 124 : 0, bylo tomu 12. října 1980.
- Nejvyšší výhra národního celku ČR – Chorvatsko 95 : 5, roku 2002 v Brně.
- Nejvyšší prohra národního celku ČR – Itálie 8 : 104, roku 1994 ve Vladaně.
- Nejvyšší divácká návštěva na rugbyové utkání na území ČR byla v roce 1949 na Strahově mezi ČSSR – Itálií. Jednalo se o předzápas fotbalového utkání ČSSR – Rumunsko a na stadionu se městnalo 45 000 lidí.
- Nejvíce odehraných zápasů za reprezentaci – Jiří Skall, na postu pilíře 60 utkání.
- Nejčastěji zvoleným rugbistou roku byl Bruno Kudrna, a to celkem šestkrát v letech 1974, 1977, 1979, 1981, 1982 a 1986.
- Nejvíce titulů Mistra republiky má na kontě RC Praga, celkem 15.

5.6 Současné kluby v Čechách a na Moravě

5.6.1 Čechy

Rugby Club Slavia Praha

Nejstarší klub u nás byl založený dle rugbyového kronikáře Skály (2007) v roce 1927. První rugbyový zápas v Praze byl sehrán 7. května 1927 na hřišti SK Slavia Praha. V období 1927 – 1934 získal RC Slavia 5 titulů mistra Československa. V roce 2006 se z hřiště v Tróji přestěhoval oddíl na nové hřiště v Edenu. Poslední titul získala SK Slavia v roce 2010, kdy porazila na hřišti fotbalové Slavie v Edenu RC Tatra Smíchov těsně 11 : 10. Utkání tehdy přihlíželo rekordních 3000 diváků.

Oddíl má řadu mládežnických kategorií, včetně žen, muži mají i svůj „B“ tým. Klub SK Slavia Praha je druhý nejúspěšnější u nás, muži vybojovali titul mistrů republiky celkem 13x.

Klubové barvy: červená a bílá

Názvy klubu:

- SK Slavia Praha (1927-50)
- Dynamo Praha (1951-63)
- TJ Slavia Praha IPS (1964-88)
- SK Slavia Praha (1988-92)
- RC Slavia Praha (1993 - dosud)

Rugby Club Sparta Praha

Podle autora Skály (2008) byl oddíl založen 28. srpna 1928 a je druhým nejstarším rugbyovým klubem u nás. Prvním trenérem se stal člen francouzské mise Andrée Cannellas. 28. dubna 1929 bylo sehráno první přátelské utkání AC Sparta - VŠ sport Brno. V roce 1931 tým získává první mistrovský titul, velkou mírou se na tom podílí francouzský trenér A. Cannellas.

RC Sparta je sedminásobný mistr republiky (1931, 1967, 1968, 1973, 1990, 1998, 1999).

Klubové barvy: modrá, žlutá, červená

Názvy klubu:

- AC Sparta (1928-49)
- Sparta Bratrství (1950)
- Sparta Praha Sokolovo (1951-64)
- Sparta Praha (1965-69)
- Sparta ČKD Praha (1970-89)
- RC Sparta Praha (1989 - dosud)

Obrázek 4. Rugbisté Sparty v 60. letech

Rugby Club Mountfield Říčany

Dle zakladatele a kronikáře Kohouta (1994) rugby v tomhle středočeském městě, nedaleko Prahy vzniklo v roce 1944. Skupina nadšenců začala propagovat tehdy zcela nový sport. První utkání sehráli DTJ Říčany před tisíci diváky na Strahově 20. června 1944, s patnáctkou bývalých hráčů, kdy prohráli 6 : 26. Dne 6. dubna 1984 zde vzniká první mužstvo žen v tehdejším Československu.

Samotné „A“ mužstvo mužů má 7 titulů mistra republiky, 24 mistrovských titulů mládežnických družstev (junioři 8x, kadeti 4x, st. žáci 4x, ml. žáci 8x), doplněných 16 druhými místy a 5 třetími místy. Tímto se řadí mezi nejúspěšnější týmy v republice.

Klubové barvy: modrá a bílá

Historie:

- DTJ Říčany (1944)
- Meteor Říčany (1946-49)
- TJ Sokol Říčany (1950-66)
- TJ Sokol Disk Říčany (1967-87)
- TJ Sokol Spoje Říčany (1988-89)
- Rugby Club Říčany (1990 - dosud)

Rugby Club Praga Praha

Jak udává Skála (2009) klub je založen v roce 1944 s názvem Radostně vpřed (RV), ve stejném roce dochází k prvnímu utkání s celkem HC Blesk a tým RV vítězí 22 : 0. První mezinárodní zápas sehrává tým s výběrem britské armády a vyhrává jej v poměru 18 : 8. Roku 1948 odjíždí tým na první zahraniční turné a to do Rumunska a zároveň získávají první titul Mistra republiky. V roce 1966 hráči Pragy jako úřadující mistři ČSSR byli prvními českými rugbisty, kteří hráli na Britských ostrovech ve Walesu. V roce 1992 TJ Praga pořádá v tehdejší Československu první ročník turnaje v rugby o sedmi hráčích Praga „7“.

V roce 2002 se rugbisté TJ Praga stali popatnácté vítězi první ligy, když ve finále play off porazili v obou zápasech Tatra Smíchov 20 : 8 a 53 : 30. Více titulů zatím žádný jiný rugbyový klub nezískal.

Klubové barvy: žlutá a černá

Názvy klubu:

- Radostně Vpřed (1944)
- LTC Praha (1945-48)
- TJ Textilia Praha (1949-50)
- TJ Sokol Autopraga (1951-52)
- TJ Spartak AZKG Praha (1953-67)
- TJ Praga (1968-2005)
- RC Praga Praha (2006 – doposud)

Rugby Club Petrovice

Heim (2005) Rok založení se datuje na rok 1944, kdy vzniká kulturně - sportovní spolek Radostně vpřed a následovně i spolek HC Blesk. Oba spolky vydržely pouze jeden rok, poté se spojili do organizace, kterou nazvali I. ČLTK. V roce 1946 sehrává tým ČLTK první utkání a hned dokonce mezinárodní utkání s družstvem britské armády. V roce 1965 se koná první mezinárodní zájezd do Francie. Roku 1991 je založený žákovský turnaj Pico Cup o pohár starosty Petrovic.

Po baráži postupuje družstvo mužů v roce 1994 na úkor LI Brno do nejvyšší soutěže, ale o rok později sestupuje. Mladší žáci se stávají roku 1998 Mistry ČR, o rok později je napodobují kadeti a o další rok junioři.

Klubové barvy: modrá a žlutá

Názvy klubu:

- Radostně vpřed a HC Blesk (1944)
- I. ČLTK (1945-49)
- Sokol Praha 1 (1950)
- TJ Motorlet Praha (1950-91)
- RK Petrovice (1992 - dosud)

Arc Iuridica

Hronec (2007) udává, že zakladatelem oddílu se stal Zdeněk Sláma, svého času odborný asistent na katedře tělesné výchovy Univerzity Karlovy. Bylo tomu roku 1956, kdy byla výuka rugby zařazena do předmětů tělesná výchovy. V květnu 1959 vychází první článek na Univerzitě Karlově o rugby. Na konci měsíce, se utkávají družstva právnické fakulty a fakulty jaderné fyziky o titul přeborníka Univerzity Karlovy. Ve vyrovnaném utkání zvítězili jaderní fyzici 11 : 8 (0 : 8). Popularita rugby na fakultách je na vzestupu. V roce 1960 tým zajíždí na historicky první zahraniční zájezd do Moskvy, konaný ve dnech 6 – 18. října. Prohrává všechna utkání, s MAI dvakrát 0 : 54 a 3 : 30 a s MVTU 3 : 40.

Mezi největší úspěch patří 3. místo mužů v českém přeboru v sezoně 1986/1987, 5. místo v celostátní 1. lize 2006/2007 a 2. místo mladších žáků v celostátním přeboru ČR ve Vyškově v roce 2000. V současné době je tým pravidelným účastníkem První ligy.

Klubové barvy: fialová a černá (podle soudcovského taláru) a oranžová a modrá (barvy vysokoškolského sportu)

Historické názvy klubu:

- Rugby University Praha - zkráceně RUP (1955 – 1959),
- Slavia VŠ Praha (1959 – 1960),
- Slavia HF UK Praha (1969 – 1977),
- VŠTJ Humanitních fakult UK Praha – zkráceně Humanita (1977 – 1990),
- VŠTJ Iuridica Praha (1990-1995),
- Akademický Rugby Club Iuridica Praha - zkráceně ARC Iuridica (1996 – dosud).

Rugby Club Tatra Smíchov

V roce 1958 vzniká rugbyový oddíl TJ Tatra Smíchov ČKD. Bylo tomu díky dobré partě mužů z vojny v Dukle Bratislava. V roce 1972 tým získává od Státního statku Praha pozemek k výstavbě hřiště. Nadšení členové klubu odpracovali 14 000 brigádnických hodin a vznikl první rugbyový stadion v Praze. Oddíl je v roce 1984 oceněn Prahou 5 za znamenitou práci s mládeží. Samozřejmě jsou styky se zahraničím. V období komunismu tým procestoval téměř celou Evropu a dokonce i Tunis.

V současné době patří mužstvo mužů u nás mezi nejlepší týmy, důkazem toho jsou tituly z let 1995, 1997, 2003, 2007, 2008 a 2013 (www.tatrasmichov.com/historie).

Klubové barvy: černá a bílá

Znak: Kobylka (saranče) v erbu s bílo-černými pruhy

Názvy klubu:

- TJ Tatra Smíchov ČKD (1958-1993)
- RC Tatra Smíchov (1994 - doposud)

Rugby Club Přelouč

Dne 16. července 1974 zakládají Leopold Blatucha, Jiří Míto a Jiří Franta v sídle armádního rugby nový rugbyový oddíl. Tým nese název TJ Tesla Přelouč. První historické utkání proběhlo 14. září téhož roku v Praze. Tým odcestoval s 26 hráči a dokázal porazit Slavii B 41 : 35. O rok později 4. září byl odehrán první ligový zápas a hned derby. Zápas končí remízou RC Přelouč – VTJ Přelouč 10 : 10. V roce 1987 tým odjíždí na první zahraniční zájezd do Francie.

V roce 1993 mužstvo mužů postupuje do nejvyšší soutěže, kdy poráží týmy Brna a Olomouce. Mladší žáci se stali v roce 2000 ve Vyškově Mistry republiky (www.ceskeragby.cz/prelouc).

Klubové barvy: modrá a černá

Znak: býk, tým přezdíváný „bejci“

Názvy klubu:

- Tesla Přelouč (1974-90)
- RC Přelouč (1990 - dosud)

Rugby Club Old Boys Praha

Dle konzultace se současným předsedou klubu panem Vladislavem Petrasem (e - mailová odpověď na dotaz 9. 10. 2013), klub je složený z českých rugbyových veteránů, členové musejí být starší 35 let. Za vznik považuje říjen roku 1988. K prvnímu utkání odjíždí tým na podzim 1988 do Anglie. S týmem Crewkerne RFC prohrává 8 : 10. První vítězné utkání se odehrálo 17. srpna 1989 v Petrovicích s týmem Brnostavu, složeného z bývalých ligových hráčů. Utkání končí výsledkem 18 : 10.

V roce 2012 tým odehrává jubilejní 400. utkání s italským týmem F.V.G. Selezione a prohrává jej 0 : 5. Bylo to na veteránském turnaji v Terstu v Itálii 17. června.

Klubové barvy: žlutá a červená

Názvy klubu:

Rugby Club Old Boys Praha (1988 – dosud)

Rugby Club Sedlčany

Dle konzultace se současným předsedou klubu panem Milošem Vondrážkou (e - mailová odpověď na dotaz 10. 10. 2013), se začátky datují k roku 2005, avšak v první polovině následujícího roku 2006 se stává Rugby Club Sedlčany, oficiálním členem ČSRU. Kadeti ve společenství Říčan, Slavie, Sparty a dalších sehrávají své první utkání 15. dubna téhož roku v Praze. Mezitím se tým žen účastní turnajů a během roku 2006 končí dvakrát stříbrný. Dnes má klub mužské, mládežnické i ženské mužstva.

Klubové barvy: zelená a černá

Názvy klubu: Rugby Club Sedlčany (2005 – dosud)

Rugby Club Kralupy nad Vltavou

Dle konzultace se současným předsedou klubu panem Pavlem Hrubým (e - mailová odpověď na dotaz 10. 10. 2013), tak klub poblíž Prahy byl založen v roce 2009, začátky se nesly ve znamení popularizace rugby v okolí hlavního města. Později přešel na práci s mládeží. Po půlroční práci má oddíl dvě mládežnické kategorie U7 a U9. Dokonce nejmladší celek Kralup na podzim téhož roku na turnaji v Přelouči obsadil celkové první místo. V dalších letech se kategorie ustálily, přibilo i mužstvo mužů, hrající oblastní soutěž Čech.

Klubové barvy: zelená, žlutá, černá

Názvy klubu: Rugby Club Kralupy nad Vltavou (2009 – dosud)

Rugby Club Písek

V únoru 2008 vzniká nový rugbyový klub Písek s názvem Vepřová kolena. Největší podíl na tom mají zaměstnanci firmy Schneider Electric - Emmanuel, Bastien a Lenka. V červnu téhož roku se tým účastní mezinárodního turnaje společnosti Schneider Electric v Metz ve Francii, obsadí poslední místo. V září je zahájena sezóna a současně i nábor nových členů. V polovině následujícího roku je zahájena spolupráce s rugby klubem ze Strakonice. V říjnu vzniká občanské sdružení Rugby Club Písek. V roce 2010 je Rugby club Písek oficiálně přijat mezi členy ČSRU. V květnu získává oddíl vlastní hřiště ve Smrkovicích.

Od nové sezóny 2010/2011 vstupuje Písek do nové soutěže v rugby – Oblastní přebor Čech (www.rugby-pisek.tym.cz/historie.htm).

Klubové barvy: žlutá a modrá

Názvy klubu: Rugby Club Písek (2010 – dosud)

Rugby Club Strakonice

Vznik Rugby klubu Strakonice se datuje na 29. březen 2009, tehdy proběhl také první trénink. Ve stejném roce na konci léta se oddíl stal oficiálním občanským sdružením a v dubnu 2010 je právoplatným členem ČSRU. Spolupráce probíhá s týmem RC Písek za účasti v nově vzniklém Oblastním přeboru Čech. K popularizaci rugby klub pořádá řadu turnajů a přátelských utkání (www.rugby-strakonice.wz.cz/index2.htm).

Klubové barvy: modrá a černá

Názvy klubu: Rugby Club Strakonice (2010 – dosud)

Rugby Club Plzeň

Dle konzultace se současným předsedou klubu panem Jiřím Hanganem (e - mailová odpověď na dotaz 11. 10. 2013), se začátky rugby odehrávají v dubnu 2010 v Borském parku v Plzni. Jednalo se o pár nadšenců pod vedením Dereka van Reenana, který měl s rugby zkušenosti z USA. Pod jeho vedením se tým seznamoval s novým sportem, hrál přátelská utkání a účastnil se turnajů, včetně mezinárodního Beach rugby v Praze. V roce 2011 je RC Plzeň členem ČSRU a téhož roku hraje Oblastní přebor Čech, společně s týmy Rakovníka, Sedlčana a Kralup nad Vltavou. V sezóně 2011/2012 končí na druhém místě.

Klubové barvy: červená a zelená

Názvy klubu: Rugby Club Plzeň (2011 – dosud)

Rugby Club České Budějovice

Podle Jabubíka (2011) nový klub vznikl na podzim 2011, o rok později se stává členem ČSRU a účastní se turnajů a soutěží v ČR. Starý klub zde působil kolem let 1974, kvůli malé členské základně zanikl. Po 3 měsících hledání travnatého hřiště, nachází tým zázemí v TJ Vltava, kde využívá celý areál. U zrodu byl Martin Jakubík, který před vznikem klubu v Českých Budějovicích dojížděl hrát rugby do Strakonic.

Klubové barvy: červená, černá

Názvy klubu: Rugby Club České Budějovice (2011 - dosud)

Rugby Club Rakovník

Dle konzultace se současným předsedou klubu panem Michalem Topinkou (e - mailová odpověď na dotaz 11. 10. 2013), se začátky klubu datují na rok 2009, v seskupení několika přátel a fanoušků vzniká neoficiální klub RC GcG Rakovník. Jaro 2010 se začíná s pravidelnými tréninky a v létě s neoficiálním názvem RC Rakovník se tým mužů účastní mezinárodního turnaje v Beach rugby na Císařské louce v Praze. Tým získává cenu pro nejlepšího nováčka. V roce 2011 se klub stává občanským sdružením pod názvem Rugby Club Rakovník a 3. dubna téhož roku oficiálním klubem v ČSRU.

V současnosti hraje tým mužů Oblastní soutěž Čech a zároveň probíhá neustálá propagace rugby na Rakovnicku.

Konzultace s předsedou klubu panem Michalem Topinkou 12. 10. 2013.

5.6.2 Morava

Veškeré informace o níže zmíněných rugbyových klubech jsem konzultoval s panem Jiřím Kotlovým – kronikářem, pamětníkem a zakládajícím členem rugby ve Zlíně (osobní konzultace 20. a 21. 10. 2013).

Rugby Club Dragon Brno

Klub byl založen v roce 1946 pod názvem Sokol Brno I. První přístupné hřiště bylo v Řečkovících roku 1949, do té doby se hrálo a trénovalo, kde se dalo. První mezinárodní domácí utkání sehrává s týmem Rapid Bukurešť v roce 1960 a prohrává 5 : 11. První zahraniční zájezd mužů je do Rumunska, konkrétně do Bukurešti, je tomu v roce 1961. Roku 1998 dochází k přestěhování na nové vybudované hřiště v Brně Cacovice.

Největší úspěch slaví mužstvo v letech 1950, 1965 a 2000 muži se stávají Mistry ligy.

Klubové barvy: zelená a černá

Historické názvy klubu:

- Sokol Brno I (1946-50)
- Sokol Zbrojovka Brno (1951-52)
- Spartak Zbrojovka Brno (1953)
- Spartak ZJŠ Brno (1954-68)
- TJ Zbrojovka Brno (1969-90)
- Rugby Club Dragon Brno (1991 - dosud)

Rugby Club Zlín

Činčová (2011) udává, že v květnu 1930 na fotbalovém hřišti ve Zlíně sehrává propagační utkání Technika Brno. Pan Gába ušil v Baťových závodech první rugbyový míč pro pár nadšenců, rugby se zatím neujalo. Až po několika letech se rozrůstá hráčská základna a tvoří se klub, je tomu tak v roce 1944. Největší podíl má na tom Dr. Vladimír Krejčí. K prvnímu utkání zajíždí 24. května 1947 mužstvo mužů do Brna, kde se utkává s Moravskou Slavií. První domácí a hned mezinárodní utkání se hraje o pár týdnů později, a sice 3. června na fotbalovém hřišti ve Zlíně s Rumunským týmem CFR Bucurest. V roce 1958 klub získává spolu s atlety Stadion mládeže, kde hraje a působí dosud. V roce 1974 je dokončena klubovna společně se saunou.

Obrázek 5. Počátky rugby ve Zlíně

Mezi léty 1955 – 1964 končí muži na třetím místě v I. lize, odjíždějí na první zahraniční zájezd na turnaj do Polska. Největší úspěchy klubu jsou kadeti 2x Mistry republiky, junioři 3x Mistry republiky, muži třetí místo v I. lize a v roce 2010 vítězství v poháru ČSRU.

Klubové barvy: modrá a žlutá

Historické názvy klubu:

- SK Baťa Zlín (1947)
- ZK Baťa Zlín (1948)
- Sokol Botostroj Zlín (1948)
- Sokol Svít (1949-53)
- Jiskra Gottwaldov (1953)
- Spartak Gottwaldov (1953-58)
- TJ Gottwaldov (1958-90)
- SK Zlín (1990- dosud)

Rugby Club Mariánské Hory

Klub je založen roku 1947 pod názvem Sokol Vítkovické Železářny. Téhož roku 4. července je odehráno první utkání proti Moravské Slavii Brno. První mezinárodní utkání sehrává mužstvo s týmem CFR Bukurešť v roce 1949. O tři roky později v roce 1953 Ostrava pořádá první ročník Poháru míru. V roce 1965 zajíždí tým na první zahraniční zájezd, cílem je Bulharsko.

Úspěchy klubu mají na svědomí zejména mládežnické mužstva. Junioři Mistři republiky v letech 1959, 1964, 1966 a 1973. Kadeti Mistři republiky v roce 2006 a vicemistři v letech 1979, 1980 a 1983. Žáci přeborníci republiky 1994 a 2004.

Klubové barvy: černá a červená

Názvy klubu:

- Sokol Vítkovické Železářny (1947-53)
- Baník VŽKG Ostrava (1953-56)
- Lokomotiva Ostrava (1960-97)
- Sokol Mariánské Hory (1998- dosud)

Rugby Club Jimi Vyškov

K založení a zároveň prvnímu utkání dochází v roce 1952. Dorostenci se stávají v roce 1958 poprvé mistry republiky. Muži postupují v roce 1960 do I. ligy, kde získávají třináct titulů mistrů republiky, první v roce 1974 a zatím poslední v roce 1994. První zahraniční zájezd absolvuje tým v roce 1974 do Francie.

Dnes patří klub k pravidelným účastníkům nejvyšší soutěže, s výbornou základnou mládeže.

Klubové barvy: Modrá a červená

Názvy klubu:

- Slavoj Vyškov (1952-1966)
- TJ Vyškov (1967-2000)
- JIMI RC Vyškov (2001- dosud)

Rugby Club Brno Bystrc

Z nejstaršího brněnského klubu Sokol Zbrojovka Brno vznikají dva nové kluby – Spartak Zbrojovka Brno a právě Slavia VŠ Brno. Stalo se tak v roce 1953, po celostátní reorganizaci tělesné výchovy a sportu. Po obtížném šestiletém budování, v roce 1976, získává tým vlastní hřiště, které nese název po zakladateli rugby u nás „Sportovní areál Ondřeje Sekory“ v Brně – Bystrci.

Největší úspěch se datuje do roku 1956, kdy „A“ tým mužů končí na třetím místě v přeboru Československé republiky.

Klubové barvy: oranžová a černá

Názvy klubu:

- Slavia VŠ Brno (1953-59)
- Slavia VSŽ Brno (1960-75)
- Ingstav Brno (1976-81)
- Lokomotiva-Ingstav Brno (1982-99)
- Rugby Club Brno Bystrc (2000 - dosud)

Rugby Club Olomouc

Rugby v Olomouci zakládá tehdejší reprezentant Ing. Miloš Dobrý. První oddíl a zároveň založení klubu se datuje na rok 1953, kdy vzniká dorostenecký tým. Muži vznikají o rok později a postupují do I. ligy. První zahraniční zájezd byl do Berlína v roce 1964. V roce 1971 sestupuje družstvo mužů do druhé ligy. Roku 1974 se do ní vrací a končí na historicky nejlepším šestém místě. Roku 1979 je dokončena stavba atletického stadionu v Olomouci, která se stala i útočištěm rugbyistů. Muži sestupují do I. ligy – reorganizace soutěže, nejvyšší soutěž je Extraliga.

Klubové barvy: modrá

Názvy klubu:

- TJ Spartak ŽPB Olomouc (1953-54)
- Dům armády Olomouc (1954-57)
- TJ Lokomotiva Olomouc (1957 - dosud)

Rugby Club Havířov

Kronikářka havířovského rugby paní Prochorentová (2006) píše, v roce 1966 je v tehdejší TJ Slavia Havířov ustanoven oddíl rugby. Klub zakládají bývalí hráči Lokomotivy Ostrava Eduard Vaníček a Karel Gaman, do soutěží přihlašují družstvo žáků. O rok později vzniká družstvo juniorů. Tým mužů vzniká v roce 1972, kdy nejdříve hráli divizní soutěž. Historicky první zahraniční zájezd se koná v roce 1976 na turnaj do Krakova. Do nejvyšší soutěže postupuje Havířov v roce 1985 a končí na pátém místě. Kadeti se stali v roce 1993 Mistry republiky.

Roku 2005 vyhrává tým mužů Český pohár a o rok později slaví titul v rugby o sedmi hráčích. V roce 2012 končí tým ve finále na druhém místě, kde podlehl Říčanům.

Klubové barvy: bílá a červená

Názvy klubu:

- Slavia Havířov (1966-98)
- Rugby Club Havířov (1999 - dosud)

5.7 Soutěže v ČR

Nejvyšší soutěž u nás je Extraliga, hraná od roku 1992, o osmi týmech. Nejlepší 4 postupují do play off, poslední tým sestupuje do I. ligy a předposlední hraje baráž. Druhá nejvyšší je I. liga, počty týmů se každý rok mění, zpravidla kolem osmi týmů. Vítěz postupuje do extraligy a druhý hraje baráž s předposledním celkem Extraligy, nesestupuje nikdo. V Čechách se hrají další 2 soutěže, Oblastní přebor Čech (hrají ji nově vzniklé týmy společně s rezervami extraligových) a Oblastní soutěž Čech (soutěž hraná formou turnajů). Pohár ČSRU je národním pohárem, do kterého se může přihlásit jakýkoliv tým z ČR. Česká série 7'S rugby je založena v roce 1992, hraje se turnajově za účasti týmů, které se přihlásí. U nás se hrají i 2 soutěže žen, I a II. liga, formou turnajů o počtu sedmi hráček. V letních měsících je populární Beach rugby hrané na pískových hřištích. Účastní se ho většina týmů v zastoupeních všech věkových kategorií i obou pohlaví, nejvýznamnější je mezinárodní turnaj Prague beach v Praze. Hráči starší 35 let – veteráni, mají ročně několik turnajů, včetně mezinárodních. I veteráni – hráči starší 35 let mají řadu turnajů (www.rugbyunion.cz).

5.8 Ženské rugby v ČR

Ženské rugby vzniká na našem území 6. dubna 1984 v Říčanech. Tamní ženy s nadšením zakládají 2 týmy, jelikož jsou jediné v republice, brzo se rozpadají. Na nový rozkvět si ženy musely počkat do nového tisíciletí. V roce 2003 vzniká první rugbyový tým žen ve Spartě - několikanásobný Mistr republiky. Od roku 2007 se utváří úspěšný celek žen v Petrovicích rovněž několikanásobný Mistr republiky. Naše reprezentace úspěšně absolvuje Mistrovství Evropy jak s týmem o sedmi hráčkách, tak i v klasickém rugby o patnácti hráčkách (www.rugbyunion.cz).

Dnes již každý klub v naší republice má ženský tým, patří sem, kromě již zmíněných Sparty a Petrovic:

- RC Dragon Brno
- RC JIMI Vyškov
- RC Tatra Smíchov
- RC Slavia
- RC Přelouč
- RC Havířov
- Prague's Cats
- RC Sedlčany
- RC Říčany
- RC Plzeň
- RC Zlín
- RC Kralupy nad Vltavou
- RK Pardubice
- RC České Budějovice

Kluby, kde se trénuje ženské rugby:

- RC Bystrc Brno
- RC Rakovník
- RC Břeclav
- SK Babice (dětské rugby pro holky i kluky)
- TJ Sokol Mariánské Hory Ostrava

6 ZÁVĚRY

Ondřej Sekora u nás rugby založil a zpopularizoval. Ze začátku se mu to velice dařilo, o sport byl velký zájem. Avšak jak šel čas, přišly nové, nekontaktní sporty a ty většinou u dětí a hlavně rodičů vítězí. V zemích kde je rugby populární, je tomu právě naopak – ten kdo nikdy rugby nehrál je považován za „podivína“. Příkladem může být situace na Jižní polokouli. V zemích jako jsou Jihoafrická republika, Austrálie, Nový Zéland, pokud nejsi minimálně bývalým aktivním hráčem rugby, může ti to značně zkomplikovat různé pracovní příležitosti, i když se sportem nesouvisí.

U nás v současnosti existuje 23 rugbyových klubů, které se věnují jak práci s mládeží tak soutěžemi na nejvyšší domácí úrovni. Přestože k největšímu nárůstu nových klubů došlo v posledních pěti letech a přidala se i družstva žen, stále nemá rugby zaslouženou pozornost.

Jedním z možných důvodů nezájmu je i to, že jak mužská, tak ženská reprezentace nehraje nejvyšší mezinárodní soutěže. Na velké úspěchy stále čekáme. Přitom máme široké spektrum všech věkových kategorií. Chlapci hrají již od 5 let bezkontaktní rugby, poté přechází do žáků, kadetů, juniorů a pak následují mužské soutěže. Po skončení aktivní kariéry je možné nastoupit do týmu Old boys, kde je podmínkou věk starší 35 let a účastnit se domácích i mezinárodních turnajů. Dívky jsou na tom podobně, avšak základna je menší, navíc do žáků mohou nastupovat v zápasech i s chlapci. Dále už jen v ženských kategoriích, až po ženy.

Ve sportech jako fotbal či hokej slavíme dlouhodobě úspěchy, máme masivní základny mládeže, finanční podporu, zázemí a mediální pozornost. Přemýšlím, proč u nás není rugby věnována taková pozornost jako v zahraničí, případně proč není zařazeno do povinné výuky na školách. Přitom je to velká škoda, rugby je jedinečný sport, kde se kluci perou se šišatým míčem i sami se sebou. Neexistuje tu bezdůvodné poňukávání, neúcta, nedisciplinovanost, nechut' bojovat. Člověk si při něm sáhne na dno svých sil, učí se kázni a respektu k soupeřům a zároveň rány nejen rozdávat, ale i přijímat.

7 SOUHRN

V rámci realizace své bakalářské práce jsem zjistil, že není tak snadné vytvořit ucelenou historii českého rugby přestože tento sport patří k nejstarším u nás. Historické informace jsou kusé a neucelené. Záleží na jednotlivých klubech, kde většinou parta nadšenců shromáždí informace do kronik. Není dostatečně vedená ani česká literatura. Každý klub si vede vlastní kroniky na různé úrovni a je obtížné se k nim dostat. Čerpám ze zahraničních literatur, článků, odkazů, osobních konzultací a z domácích internetových stránek.

Rugby určitě není lék na všechno, u nás asi navěky zůstane v pozadí a budou ho hrát jen opravdový nadšenci. Bohužel mu v ČR chybí popularita, která mu právem náleží - díky dlouholeté tradici a bohaté historii.

Mým cílem bylo v této bakalářské práci zdokumentovat vývoj rugby v Českých zemích od jeho vzniku až po současnost. Zjistil jsem, že dostupnost zdrojů a informací je složitá a zdoluhavá a jejich ucelené zpracování není jednoduché. Více zdrojů existuje v současné době na internetu, ale ne ve všech jsou zaručené a ověřené informace. O to více jsem kladl důraz na zdroje přímo od jednotlivých klubů a také na vzpomínky pamětníků. Postupným pátráním po jednotlivých oddílech se mi podařilo informace z tiskovin, kronik a ročenek doplnit o cenné informace pamětníků, předsedů klubů a vůbec fanoušků tohoto sportu.

Myslím si, že jsem cíle své bakalářské práce splnil. Jejím dovršením by bylo dostat tyto ucelené informace mezi veřejnost a navýšit tak členskou základnu toho krásného sportovního odvětví a vůbec zpopularizovat rugby.

8 SUMMARY

The realization of my thesis , I found that it is not so easy to create a comprehensive history of the Czech rugby although this sport is one of the oldest in the country . Historical information is patchy and fragmented. It depends on the individual clubs, where mostly a bunch of enthusiasts gather information in the chronicles . It is not enough management or Czech literature . Each club runs his own chronicle at different levels and it is difficult to get them. I draw from foreign literatures, articles, links , personal consultations and domestic websites.

Rugby is certainly not a cure for everything around here forever remain in the background and it will play only true enthusiasts . Unfortunately, it is a lack popularity that rightfully belongs to him - with a long tradition and rich history.

My goal was in this work to document the development of rugby in the Czech lands from its inception to the present day. I found that the availability of resources and information is complex and lengthy and comprehensive process is not easy. More resources there are currently online, but not all are guaranteed and verified information. The more I put emphasis on the sources directly from individual clubs and the memories of witnesses . Gradual quest for individual sections I managed information from printed materials, yearbooks and chronicles add valuable information to witnesses , chairman of the club and all the fans of this sport.

I think I have goals of my thesis fulfilled . Its culmination would be to get these comprehensive information to the public and thus increase the membership of the beautiful sport sector, and even popularize rugby.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

A) Monografie

- Black, D. R., & Nauright, J. (1996). *Rugby and the South African Nation*. Sport.
- Činčová, Y. (2011). *Sláva zlínského sport*, Zlín: Grasp.cz.
- Floris, J., & Merwe, G. (1998). Rugby in the Prisoner - of - War Camps During the Anglo- Boer War of 1899–1902. *Football Studies*.
- Heim, J (2005). *Historie petrovického rugby*, Praha.
- Hronec, A. (2007). *40 let rugby na Univerzitě Karlově 1956-1996*, Praha: 1996
- Jackson, S. J. (1998). Life in the fast lane. *International Review for the Sociology*. University of Otago, New Zealand.
- Jakubík, M. (2011). *Kronika rugby v Českých Budějovicích*, České Budějovice
- Kohout, J. (1994). *Ročenka 1944 – 1994: Historie říčanského rugby*, Praha.
- Maxwell, L. & Wilkes, B. (2001). The Wallabies A Definitive History of Australian, *Text Rugby. Sporting traditions*.
- Prochorentová, J. (2006). *Ročenka 1966 – 2006: 40 let RC Havířov*, Ostrava.
- Roche, M. (1998). *Sport, Popular Culture and Identity*. University of Brighton, CSRC Edition.
- Skála, P. (2009). *Ročenka 1944 – 2009: 65 let RC Praga Praha*, Praha.
- Skála, P (2008). *Ročenka 1928 – 2008: 80 let RC Sparta Praha*, Praha.
- Skála, P (2007). *Ročenka 1927 – 2007: 90 let RC Slavie Praha*, Praha.
- Skála, P., & Haitman M. (2006). *Ročenka 1926 –2006: 80 let českého ragby*, Praha: Česká ragbyová unie.
- Sláma, Z. (1984). *Ragby: technika, taktika, metodika nácviku, trénink*, Praha: Olympia.

B) Internetové zdroje

Americký fotbal. Retrieved 11. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://www.americafotball.estranky.cz>

Bodování a pojmy. Retrieved 11. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://www.ragby.cz>.

Emmanuel, B. (2010). *Rugby Club Písek*. Retrieved 22. 9. 2013 from the World Wide web:

<http://www.rugby-pisek.tym.cz/historie.htm>

Fotografie William Webb Ellis. Retrieved 12. 9. 2013 from the World Wide Web:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:William_Webb_Ellis.jpg

Fotografie Tanec haka. Retrieved 12. 9. 2013 from the World Wide Web:

http://www.my-newzealand.com/all_blacks.jpg

Fotografie Ondřej Sekora. Retrieved 12. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://kvmuz.cz/vystava/460-osobnost-ondreje-sekory>

Fotografie Rugbisté Sparty v 60. letech. 12. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://sparta.rugby.cz/sparta-slavi-85-let-od-sveho-zalozeni>

Fotografie Počátky rugby ve Zlíně. 12. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://www.zlinrugby.cz/historie>

Hráči, jejich čísla a úkoly. Retrieved 11. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://www.ragby.cz>.

Kafka, M. (2011). *Soutěže v ČR a Ženské rugby v ČR*. Retrieved 11. 9. 2013 from the World Wide Web: <http://www.rugbyunion.cz>.

Rugby Club Tatra Smíchov. Retrieved 20. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://www.tatrasmichov.com/historie>

Rugby Club Strakonice. Retrieved 25. 9. 2013 from the World wide web:

<http://www.ragby-strakonice.wz.cz/index2.htm>

Sedmičkové, třináctkové a beach rugby. Retrieved 11. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://www.ragby.cz>.

Tomeš, J. (2012). *Australský fotbal*. Retrieved 11. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://caaf1.cz/cz/>

Tůma, T. (2013). *Pravidla rugby*. Retrieved 10. 9. 2013 from the World Wide Web:

<http://www.rozhodciraugby.cz>.

10 SEZNAM ZKRATEK

RWC – Mistrovství Světa v rugby

ČSRU – Česká ragbyové unie

RC – Rugby Club

FIRA – mezinárodní ragbyová federace

ČR – Česká republika

ČSSR – Československá socialistická republika

Haka – maorský bojový tanec, prováděný ragbisty Nového Zélandu

MS – Mistrovství Světa

ME – Mistrovství Evropy

11 PŘÍLOHY

Na melodii staré vojenské písně zpívali reprezentanti Československa před zápasem s Itálií v roce 1949 (14 : 6) rugbyovou hymnu, jak uvádějí autoři Skála & Haitman (2006):

*Rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar,
tisícu hlas Strahovem zní!*

*Rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar,
to je náš pozdrav poslední!*

*S merunou šišatou,
hrajem rugby za svou zem -*

nikdo nás nezdolá,

my je všechny rozbijem!

Rojníci se rvou, oči se jim svítí,

útočníci cítí, že se proběhnou.

Jak míč dostanou, napnou všechny síly,

k brankovišti pílí, bodu dosáhnou!

*Rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar,
tisícu hlas Strahovem zní!*

*Rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar, rugby zdar,
to je náš pozdrav poslední!*

